

ԲՆԱԿԱՆ ՊԱՇԱՐՆԵՐ ԵՎ ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐ
NATURAL RESOURCES AND ENVIRONMENT
ПРИРОДНЫЕ РЕСУРСЫ И ОКРУЖАЮЩАЯ СРЕДА

Անտառային ֆոնդի տարածքը Արցախի Հանրապետության տարածքի այն մասն է, որը ծածկված է անտառով, ինչպես նաև այն ոչ անտառապատ տարածքը, որը տրամադրված է անտառային տնտեսության կարիքների համար:

Անտառային ֆոնդը ներառում է անտառապատ տարածքը (փաստացի ծածկված ծառերի տեսակներով, տնկիների տարատեսակներով), ոչ անտառապատ տարածքը գյուղատնտեսական հողատեսքեր (վարելահող, խոտհարք, արոտավայր և այլն), հատուկ նշանակության տարածքներ (ճանապարհներ, ջրանցքներ, տնամերձեր և այլն), ինչպես նաև ճահճային տարածքներ, ավազուտներ, հեղեղատներ, թեք լեռնալանջեր և այլն:

Գլխավոր օգտագործման անտառահատումը և անտառվերականգնողական հատումները փայտանյութի պատրաստման նպատակով հատուն ծառերի հատումն է:

Անտառպաշտպանական հատումներն իրականացվում են ըստ տնկիների աճի ու զարգացման և նպատակաուղղված են ծառերի և թփերի մի մասի պարբերական հատմամբ տնկարկների մնացած մասի հետագա աճի պայմանների բարելավմանը:

Forest area is a part of territory of Artsakh Republic covered with forest, as well as territory not covered by forest, but used for forestry needs. Forest stock includes forest area, i.e. forest covered territory (actually covered with plantations of trees) and territory not covered with forest but intended for forestation (burnt out areas, cutting areas, waste grounds, glades, areas of dead plantations). Besides, forest stock includes non-forest areas: agricultural lands (hayfields, pastures, arable land), special purpose areas (roads, ditches, country estates etc.), and also swamps, sands, ravines, steep hillsides and other territories.

Fellings of forests of main use and reforestation fellings are carried out in mature forests for procurement of timber.

Maintenance fellings are carried out in the process of growing and maturing of plantations and supposes cutting down of selected trees and bushes to secure better conditions of growth for other trees.

Площадь лесного фонда – это часть территории Республики Арцах, занятая лесом, а также не занятая им, но предназначенная для нужд лесного хозяйства. Лесной фонд включает площадь, покрытую лесом (фактически занятую древесными породами, насаждениями разных видов), не покрытую лесом: сельскохозяйственные угодья (пашни, сенокосы, пастбища), площади особого назначения (дороги, канавы, усадьбы и др.), а также площади болот, песков, оврагов, крутых склонов и другие территории.

Рубки леса главного пользования и лесовосстановительные рубки проводятся в спелых древостоях для заготовки древесины.

Рубки ухода за лесом проводятся по мере роста и развития насаждений и заключаются в периодической вырубке части деревьев и кустарников, направленной на улучшение условий для дальнейшего выращивания оставляемой части насаждений.

126.ՀՈՂԱՅԻՆ ՄԱԿԵՐԵՍԸ
LAND AREA*
ЗЕМЕЛЬНАЯ ПЛОЩАДЬ*

	01.07.2019		
	Հազ. հեկտար Thsd. hectares Тыс. гектаров	Տոկոսներով ընդհանուր մակերեսի նկատմամբ In percents from total area В процентах от общей площади	
Ընդհանուր հողային տարածքը Total land area	1143.27	100.0	Общая площадь земель
Գյուղատնտեսական հողատեսքեր Agricultural lands	577.44	50.5	Сельскохозяйственные угодья
Անտառային ֆոնդ Forest stock	466.32	40.8	Лесной фонд
Այլ հողեր Other lands	99.51	8.7	Прочие земли

* Ներառյալ հակառակորդի վերահսկողության տակ գտնվող տարածքները:
 Including the territories are under the control of the enemy.
 Включая территории, находящиеся под контролем противника.

127.ԱՆՏԱՌԱԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST BREACHES
ЛЕСОНАРУШЕНИЯ

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ապօրինի անտառահատումներ Illegal forest fellings						Незаконная рубка леса
ակտերի քանակը, հատ number of acts, pieces	5	15	19	20	17	число актов, шт
ծառերի քանակը, հատ number of trees, pieces	14	251	785	708	455	число деревьев, шт
ծավալը, մ ³ volume, m ³	38.31	137.39	335.6	509.5	184.5	объем, м ³
Հանձվել է իրավապահ մարմիններին Referred to the law-enforcement	5	8	14	16	14	Переданы в правоохранительные органы
Գանձման ենթակա վնասի գումարը, հազ. դրամ The extent of damages subjected to recovery, thsd. drams	1401.0	7315.6	18676.0	23116.0	13090.0	Сумма ущерба, подлежащая взысканию, тыс. драмов
այդ թվում՝ of which:						в том числе:
կամավոր մուծվել է ըստ անտառխախտման ակտերի, հազ. դրամ voluntarily paid according to the acts of forest breaches, thsd. drams	41.0	395.5	440.0	196.5	150.0	добровольно уплачены согласно актам о лесонарушениях, тыс. драмов

**128. ԱՆՏԱՌԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ
FOREST FELLINGS
РУБКА ЛЕСА**

	2014	2015	2016	2017	2018	
Հատումներ, ընդամենը Fellings total						Рубка, всего
տարածքը, հա territory, ha	5824	5277	3816	4817	4917	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	76891	71230	74710	102488	79489	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>7005</i>	<i>4213</i>	<i>10772</i>	<i>11147</i>	<i>7396</i>	лесоматериалы
այդ թվում ըստ տեսակների of which by:						в том числе по видам:
անտառվերականգնման reforestation						лесовосстановления
տարածքը, հա territory, ha	1021	995	386	440	2100	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	16475	22406	18689	16446	36248	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>6660</i>	<i>3898</i>	<i>5791</i>	<i>6604</i>	<i>6659</i>	лесоматериалы
լուսավորման և մաքրման illumination and clearing						для осветления и очистки
տարածքը, հա territory, ha	80	89	380	390	150	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	466	712	289	680	1078	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>-</i>	<i>2</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	лесоматериалы
նստրացման thining out						для прореживания
տարածքը, հա territory, ha	55	91	100	100	140	территория, га
փայտանյութի ծավալը, խիտ մ ³ timber volume, m ³	588	893	5954	5024	726	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	<i>215</i>	<i>299</i>	<i>4902</i>	<i>4209</i>	<i>111</i>	лесоматериалы

	2014	2015	2016	2017	2018	
անցումային transitional						переходные
տարածքը, հա territory, ha	2410	2013	910	985	1800	территория, га
փայտանյութի ծավալը, լիտ մ ³ timber volume, m ³	24874	24038	25406	29656	27897	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	-	-	-	-	332	лесоматериалы
սանիտարական sanitary						санитарные
տարածքը, հա territory, ha	2250	2085	2040	2880	700	территория, га
փայտանյութի ծավալը, լիտ մ ³ timber volume, m ³	34375	22939	24372	50208	12146	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	130	-	79	334	215	лесоматериалы
մաքրում աղտոտումից clearing from pollution						очистка от загрязнений
տարածքը, հա territory, ha	-	-	-	-	-	территория, га
փայտանյութի ծավալը, լիտ մ ³ timber volume, m ³	-	-	-	-	-	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	-	-	-	-	-	лесоматериалы
այլ others						другие
տարածքը, հա territory, ha	8	4	-	22	27	территория, га
փայտանյութի ծավալը, լիտ մ ³ timber volum, m ³	113	242	-	474	1394	объем древесины, плотный м ³
որից՝ of which:						из них:
<i>շինափայտ woods for construction</i>	-	14	-	-	79	лесоматериалы

**129. ՄԹՆՈՂՈՐՏԱՅԻՆ ՕՐՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ԱՆՇԱՐԺ (ԱՄՐԱԿԱՅՎԱԾ) ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐԻՑ
ԱՆՋԱՏՎԱԾ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
EMISSION OF THE MOST WIDESPREAD POLLUTANTS PRODUCED BY STATIONARY
SOURCES OF AIR POLLUTION
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ, ОТХОДЯЩИХ ОТ СТАЦИОНАРНЫХ
ИСТОЧНИКОВ ЗАГРЯЗНЕНИЯ АТМОСФЕРНОГО ВОЗДУХА**

(տոննա) (tons)	2014	2015	2016	2017	2018	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	1058.24	1588.05	1874.52	1340.31	1315.72	Всего выброшено вредных веществ
որանցից՝ of which:						из них:
փոշի dust	974.98	1504.79	1390.98	1059.88	1019.36	пыль
ծծմբական անհիդրիդ sulphur anhydride	0.06	0.06	1.98	25.75	39.12	сернистого ангидрида
ազոտի օքսիդներ nitric oxides	9.20	9.20	40.30	35.31	44.94	окислов азота
ածխածնի օքսիդ carbon monoxide	74.00	74.00	441.26	198.09	212.3	окиси углерода

**130. ՋՐԱՅԻՆ ԱՎԱԶԱՆ ԱՂՏՈՏՈՂ ՎՆԱՍԱԿԱՐ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱՆԵՏՈՒՄԸ
HAZARDOUS EMISSIONS INTO WATER BASIN
ВЫБРОСЫ ВРЕДНЫХ ВЕЩЕСТВ В ВОДНЫЙ БАСЕЙН**

(տոննա) (tons)	2014	2015	2016	2017	2018	(тонна)
Ընդամենը արտանետվել են վնասակար նյութեր Total emission of pollutants	371.8936	376.6086	374.833	380.07	376.251	Всего выброшено вредных веществ
որանցից՝ of which :						из них:
կախված նյութեր suspension	125.0994	129.8144	128.034	129.833	124.895	взвеси
ամոնիակ ammoniak	0.4840	0.4840	0.4840	0.499	0.504	аммиак
սինթետիկ նյութեր synthetic substances	1.5259	1.5259	1.530	1.555	1.556	синтетические вещества
քլորիդներ chloride	242.580	242.580	242.580	242.871	242.968	хлориды
նավթամթերք mineral oil	0.00032	0.00032	0.00032	0.01508	0.02	нефтепродукт
սուլֆատներ sulfate	2.16	2.16	2.16	5.271	6.308	сульфаты
թթվածնի կենսապահանջ ԹԿՊ biochemical requirement for oxygen, BOD	0.044	0.044	0.044	0.022	-	биохимическая потребность в кислороде, ВПК

131. ՕԳՏԱԳՈՐԾՎԱԾ ՋՐԻ ՔԱՆԱԿՆ ԸՍՏ ՋՐՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ
QUANTITY OF THE USED WATER BY TYPES OF WATER USE
КОЛИЧЕСТВО ИСПОЛЬЗОВАННОЙ ВОДЫ ПО ВИДАМ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ВОДЫ

(հազ. մ³)
(thsd. m³)

(тыс. м³)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ընդամենը օգտագործված ջրի քանակը Total quantity of used water	19574.4	4313.2	7459.5	8982.2	4152.8	Всего использовано воды
որանցից՝ of which:						из них:
մակերևութային ջուր surface water	18213.5	2646.7	4726.2	5961.8	1542.0	поверхностная вода
ստորերկրյա ջուր underground water	1360.9	1666.5	2733.3	3020.4	2610.8	подземная вода

132. ԿԵՆՍԱՊԱՇԱՐՆԵՐԻ ՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ԾԱՎԱԼՆԵՐԸ
VOLUMES OF USE OF BIORESOURCES
ОБЪЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ БИОРЕСУРСОВ

(մ³)
(m³)

(M³)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Ընդամենը օգտագործվել է Total used	116099.8	113514.0	107187.7	151861.3	118148.1	Всего использовано
որանցից՝ of which :						из них:
վառելիափայտ firewood	106942.5	108431.5	99362.7	137635.8	110974.7	дрова
գործափայտ construction timber	9157.3	5082.5	7825.0	14225.5	7173.4	строительная древесина

133. ԲՆԱՊԱՀՊԱՆԱԿԱՆ ԵՎ ԲՆՕԳՏԱԳՈՐԾՄԱՆ ՎՃԱՐՆԵՐԸ
PAYMENTS FOR ENVIRONMENT PROTECTION AND USE OF NATURAL RESOURCES
ПЛАТА НА ОХРАНУ ПРИРОДЫ И ЗА ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЕ

(հազ. դրամ)
(thsd. drams)

(тыс драмов)

	2014	2015	2016	2017	2018	
Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարները Payments for environment protection, and use of natural resources	462884.3	440197.2	497793.7	1122829.3	1992965.7	Плата за природопользование и на охрану природы
բնապահպանական environment protection	10519.51	31926.27	37563.2	46945.1	32303.7	на охрану природы
որից՝ ըստ ուղղությունների of which by directions:						из них по направлениям:

	2014	2015	2016	2017	2018	
անշարժ աղբյուրներից մթնոլորտային արտանետումների դիմաց for air polluting emissions from stationary sources	1979.22	2932.86	3279.9	2925.2	2993.0	за атмосферные выбросы от стационарных источников
աղտոտիչ նյութերը ջրային օբյեկտներ թափելու դիմաց for harmful substances discharge in to water bodies	740.60	764.9	777.9	867.5	838.4	за сброс загрязняющих веществ в водоемы
թափոնների տեղադրման դիմաց for waste location	7799.69	28228.51	33505.4	43152.4	28472.3	за размещение отходов
բնօգտագործման use of natural resources	452364.8	408270.9	460230.5	1075884.2	1960662.0	за природопользование
որից՝ ըստ ուղղությունների. of which by directions:						из них по направлениям:
բնական պաշարների օգտագործման դիմաց for use of natural resources	388358.9	347557.8	458943.4	1012477.4	1907623.9	за использование природных ресурсов
կենսապաշարների օգտագործման դիմաց for use of life stocks	64005.9	60713.1	1287.1	63406.8	53038.1	за использование биоресурсов